

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 202 /2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

203/2017. (IX. 28.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. december 5-én előterjesztett **panaszát** a 2017. szeptember 28-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – Készenléti Rendőrség – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. június 12-én elektronikus úton terjesztett elő panaszt a vele szemben 2016. május 29-én foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

I.

1) A panaszos a panasz.orfk@orfk.police.hu-ra tett bejelentésében foglalt időpontban történő rendőri intézkedéssel kapcsolatban kívánt kifogással élni.

A kiérkező „készenléti” rendőr „leteremtette” a panaszost, nem engedte szóhoz jutni, arra hivatkozva, hogy a panaszos kioktatta az ügyeleteset. Sem az érveit, sem a sérelmeit nem volt hajlandó emberhez méltóan meghallgatni. Az ügyeletesnek többször elmondta a panaszos a pontos címet, és hogy a koordinátor álláspontja szerint is szabályellenes a föld elhordása a zártkert ingatlan területéről. Mivel nem akarta megérteni, hogy a panaszos puszta kézzel nem tud „nekimenni” a markolónak, és a telefonvonal sem volt valami tiszta, „ideges” hangerőn beszélhetett a panaszos.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

A panaszos hivatkozott a 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről 146. §-ára, mely szerint a tulajdonjog védelmében bármelyik tulajdonostárs önállóan is felléphet. Mindegyik tulajdonostárs önállóan jogosult igénybe venni a tulajdonjog védelmének bármilyen eszközét, mégpedig a tulajdonjog egészére kiterjedően.

A panaszos kérte a felvételek visszahallgatását, 12 óra 8 perckor történt első hívástól, a 15 óra utáni utolsó hívásig. Kérte annak kivizsgálását, hogy miért telt el 3 óra a rendőrök kiérkezéséig, és hogy miért kellett az ügyeletes információja miatt, hátrányos helyzetbe, félelembe kerülnie. A panaszos nem értette, hogy a készenléti rendőrök miért nem kértek munkavégzési engedélyt (tudomása szerint az indokolás, hogy ha nem tulajdonos dolgozik munkagéppel az ingatlanon és az úton, akkor engedélyköteles és az APEH felé is be kell jelenteni.). Kérte annak vizsgálatát, hogy esetleg nem elfogult-e vele szemben az ügyeletes, valamint, hogy a gyerekek mit kerestek ott az igazoltatás során. Továbbá sérelmezte a készenléti rendőr „senki földje” kifejezését.

Álláspontja szerint Magyarországon nincs senki földje. A panaszos véleménye szerint, ha az ügyeletes időben küldi a segítséget, akkor nem lett volna a panaszos megfélemlítve, nem ment volna bele a készenléti rendőrök által irányított, „szóbeli” szerződésbe, amelyről eleve tudta, hogy G. úr nem fogja teljesíteni (a mai napig nincs a kerítés helyreállítva). Ha a rendőrök időben kiérkeztek volna, a föld elhordása sem következett volna be. A panaszos véleménye szerint, ha nem érezte volna magát kiszolgáltatottnak, akkor nem hagyta volna, hogy a rendőrök kihagyják az okiratok vizsgálatát. Ha a rendőrök megbizonyosodtak volna az engedély hiányáról, nem részesítették volna fölényes helyzetben G. urat, aki ezt állandó, magabiztos vigyorral érzékeltette a panaszossal. A panaszos elmondani kívánta, hogy egy ízben 15 óra tájékán, a 2 gyermeke miatt nem tudott kiszaladni, és rácsapták a telefont. Azért is tartotta ezt felháborítónak, mert a címet pontosan megadta.

*Indokolásként a panaszos megemlíttette, hogy máskor is kért már segítséget, mert súlyos szívbetege miatt, hátrányos helyzetéből kifolyólag, puszta kézzel magatehetetlen. A * tett panasz- és közérdekű bejelentéseire a Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) *. kerület rendőrkapitányától nem érkezett válasz.*

2) A panaszos 2016. június 5-én 21 óra 51 perckor küldött panaszát csatolta, melyet a Testület az alábbiakban ismertet.

A panaszos bejelentést kívánt tenni szerződésszegés és szabálysértés alapos gyanúja miatt. Kérte a vizsgálat elrendelését, és abban tanúként való meghallgatását.

*a) 2016. május 29-én, 16 órakor a *. kerület természetbeni * helyrajzi számon történt rendőri intézkedéssel kapcsolatban előadta, hogy a helyszínen ellenőrzött G. J. a * hrsz. osztatlan közös tulajdonú ingatlan földjét átvitte (markológéppel) a * hrsz-ú, valamint a * hrsz-ú osztatlan közös tulajdonú ingatlanokra.*

*A Budapest Főváros Kormányhivatala *. Kerületi Hivatal álláspontja szerint, a mezőgazdasági föld elszállítása, szabályellenes. A rendőrségi segélyvonal koordinátora is azt mondta a panaszosnak, hogy a föld elhordása szabályellenes. Amennyiben okirattal (a*

tulajdonostársak hozzájárulási megbízásával) igazolta volna a föld elhordását és befogadását, úgy a panaszos kérése szerint bejelentését vegyék semmisnek.

*b) A panaszos előadása szerint a kiérkező készenléti rendőr urak előtt, szóbeli szerződést kötöttek arról, hogy megengedi a föld visszahordását a * hrsz-ú ingatlanra, és hogy a kerítést helyreállítja G. úr. Ezt megszegte azzal, hogy nem hordta vissza az egész földet és nem állította helyre a kerítést. A 2016. június 2-i állapotot (a kerítés megrongált állapotában hevert a földön) hatósági személy is igazolhatja a panaszos állítása szerint.*

G. úr a készenléti rendőr urak előtt bevallotta, hogy kb. 12 köbméternyi föld lehetett a 3 köbméternyivel szemben.

A panaszos továbbá kérte annak a ténynek a megvizsgálását, hogy G. urat a gyermekei a munkavégzésben, a markoló gép mellett pár méterre miért segítették.

3) A panaszos csatolta az általa a BRFK *. kerületi Rendőrkapitányság kapitányságvezetőjének 2016. május 7-én írt levelet, a 2016. május 10-én és a neki, illetve Sz. É. családgondozónak 2016. május 7-én írt levelet. Ezen iratok részletes ismertetésétől a Testület eltekint, csupán annyit rögzít, hogy a panaszosnak és a tulajdonostársának házában élő G. család (apa, anya, tizenéves leány és tizenéves fiú) között régóta rossz a viszony, illetve több vitás ügy zajlott közöttük az elmúlt időszakban.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) K. I. r. ftzls. és K. I. r. törm. 2016. május 29-én készült jelentésében az intézkedést az alábbiak szerint foglalták össze.

2016. május 29-én 7 órától 22 óráig a Budapesti Rendőr-főkapitányság Közrendvédelmi Főosztály alárendeltségében központi gépkocsizó járőrszolgálatot láttak el a */2016. ált. számon kiadott VII. számú gépkocsizó járőrkörzet leírás alapján a BRFK *. és *. kerületi Rendőrkapitányságok illetékességi területén.

A szolgálat teljesítése során 14 óra 35 perckor Buda Központ utasította őket, hogy jelenjenek meg *. hrsz-ú ingatlannál, mivel onnan ingatlanjogi vitáról érkezett bejelentés.

A fenti címen 14 óra 52 perckor megjelentek, és a bejelentő (a panaszos) fogadta őket. A panaszos előadta, hogy az intézkedés napján G. J. a fenti címen dolgozott egy Bobcat munkagéppel, mely munkavégzésre a panaszos engedélyét nem kérte ki.

A panaszos elmondta, hogy a fenti cím egy osztatlan közös tulajdon, melynek 28 tulajdonosa van, és őt zavarja, hogy G. J. a földet a fenti ingatlanról egy másik ingatlanra szállítja töltésnek. A panaszos elmondta továbbá, hogy a föld az ő tulajdona is, és mivel nem kérte az engedélyét, ezért azt onnan nem szállíthatja el.

Ezt követően a rendőrök meghallgatták G. J-t, aki elmondta, hogy a fenti cím, amin jelenleg dolgozik, D. T. tulajdona, már nem osztatlan közös tulajdon, így az onnan kitermelt művelésre használatlan földhöz, amit elhord, a panaszosnak semmi köze.

A panaszos a rendőrök jelenlétében G. J-t többször lopósnak nevezte, valamint elég agresszíven viselkedett. G. J. a rendőrök részére elmondta továbbá, hogy a panaszos állandóan kihívja rá a rendőrséget.

A rendőrök a jelenlévők részére a kellő jogi felvilágosítást megadták, majd Buda Központ engedélyével 15 óra 50 perckor távoztak.

2) K. I. r. törm. 2016. július 24-én kiegészítő jelentést készített az intézkedéssel kapcsolatban, mely jelentésnek az eddigiekben ismertetettekhez képest kiegészítő információt tartalmazó részeit ismerteti a Testület.

A ftzls.t 14 óra 35 perckor Buda Központ utasította, hogy jelenjen meg a panaszos által bejelentett címen, a ftzls. 14 óra 52 perckor jelent meg. Mivel a fenti ingatlan csak helyrajzi számmal rendelkezett, ezért feltalálása nehézségekbe ütközött, mivel a Készenléti Rendőrség által részükre bocsátott navigációs készülékben helyrajzi számra nem lehet rákeresni, ezért tartott 17 percig a helyszínre érkezésük.

A ftzls. a helyszínen az 1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről (továbbiakban: Rtv.) 13. §-a szerint kezdeményezett intézkedést.

Az intézkedést a napaszaknak megfelelő köszönéssel kezdte, a panaszos életkorának, nemének illő megszólítással, valamint tisztelgéssel, a 30/2011. (IX. 22.) BM-rendelet a rendőrség szolgálati szabályzatáról (továbbiakban: Szolg. Szab.) 5. §-ának megfelelően. Ezt követően az Rtv. 20. §-ának megfelelően a panaszossal közölte a nevét, azonosító számát és szolgálati helyét.

A ftzls. az igazoltatás után meghallgatta a panaszost, aki elmondta az előző pontban ismertetetteket a történeti tényállással kapcsolatban. A panaszos meghallgatása végig nyugodt, normális hangnemben történt, az ügyben érintett feleket külön-külön hallgatta meg a ftzls., részrehajlás nélkül.

A ftzls. a jelenlévők részére külön-külön a kellő jogi felvilágosítást megadta, melyet a helyszínen megértettek. Tájékoztatta továbbá a jelenlévőket, hogy az intézkedéssel szemben 30 napon belül, illetőleg a Testületnél 20 napon belül van lehetőségük panasszal élni.

A ftzls. továbbá elmondani kívánta az intézkedéssel kapcsolatban, hogy az intézkedés alanyait az intézkedés megkezdése előtt nem ismerte, így az intézkedés során nem volt egyik fél irányában sem részrehajló.

3) K. I. r. ftzls. július 25-én kiegészítő jelentést készített az intézkedéssel kapcsolatban, amely az eddigiek során ismertetettekhez képest kiegészítő információt nem tartalmaz, a 2) pontban ismertetett jelentéssel szó szerint megegyezik, ezért annak ismertetésétől a Testület eltekint.

4) Dr. B. J. r. vezérőrnagy 2016. július 27-én átiratot készített, amelyben a Testület kérdéseire adott válaszainak az alábbiakban az eddigiekhez képest kiegészítő információt tartalmazó részeit ismerteti a Testület.

A helyszínre kiérkező rendőrök a bejelentés valódiságának tisztázása érdekében, valamint az ellenérdekű felek elválasztása céljából az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján rendőri intézkedést fogantatosítottak.

Az intézkedés a rendőri jelentések és elmondások alapján mindvégig kulturált hangnemben folyt.

Az intézkedés során a rendőrök mindvégig betartották az Rtv. 13. § (2) bekezdésében foglaltakat, mindkét felet meghallgatták, részrehajlás nélkül intézkedtek.

5) A Testület tanácsadója indokoltnak tartotta a rendőrség ismételt megkeresését arra tekintettel, hogy a rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumok nem tartalmaztak érdemi választ arra vonatkozóan, hogy valóban 3 óra telt-e el a bejelentése, és az intézkedő rendőrök kiérkezése között. A Testület tanácsadója 2017. április 5-én kelt levelére 2017. június 7-én érkezett meg a rendőrségi dokumentáció. F. R. r. alezredes 2017. május 26-án készült átiratában az alábbiak szerint foglalta össze a panaszos bejelentéseit.

A Robotzsaru NOVA TIR rendszer alapján megállapítható, hogy a panaszos 2016. május 29-én 12 óra 8 perckor, 12 óra 41 perckor, 14 óra 11 perckor, 14 óra 29 perckor, 14 óra 39 perckor, valamint ezt megelőzően 2016. május 10-én 15 óra 7 perckor és 19 óra 50 perckor tett bejelentéseket. Bejelentése * adatlapszámon érkezett meg a BRFK TIK-be, melyben a bejelentő elmondása szerint a * sz. alatt osztatlan közös tulajdonú telken egy munkagéppel a kerítést megrongálták, ezen keresztül akadálytalanul be lehet jutni oda. Az eset a 2016. május 10-i bejelentést megelőzően körülbelül 10 nappal történt, az intézkedés ismertetésétől a Testület eltekint, mivel az jelen panasz szempontjából irreleváns.

Ezt követően 2016. május 29-én 14 óra 11 perckor érkezett bejelentés a panaszostól, mely tartalma szerint egy munkagép a * szám alatt megrongálta az úttestet. A bejelentés * adatlapszámon érkezett meg a bejelentőtől, melyet N. Cs. A. r. ftőrm. ügyeletes kezelt. Az adatlapi tartalom pontosítása miatt az ügyeletes a bejelentőt visszahívta, a panaszos azonban nem volt hajlandó a helyszínen megjelenni. A helyszínre a Rendész 87-es hívójelű Készenléti Rendőrség egysége érkezett 14 óra 39 perckor, és 14 óra 40 perckor jelentették, hogy a bejelentő által elmondottakat a helyszínen nem tapasztalták.

Szintén 2016. május 29-én 15 óra 7 perckor a panaszos bejelentést tett, miszerint tulajdonát képző földön a termőföldjét lopják. A bejelentés * esetlapszámon érkezett meg a BRFK TIK-be, melyet szintén N. Cs. A. r. ftőrm. ügyeletes kezelt. A helyszínre ismét Rendész 87 érkezett, akik az intézkedést 15 óra 32 perctől 16 óra 37 percig folytatták le a helyszínen, és jogi felvilágosítással zárták.

A bejelentésekkel kapcsolatban N. Cs. A. r. ftőrm. által készített jelentés adatai alapján – tekintettel az eltelt közel 1 év időtartamra, emlékezete szerint – a bejelentő többször nem volt hajlandó közreműködni, többször próbált vele telefonon egyeztetni. Megjegyezte továbbá, hogy a panaszos minősíthetetlen hangnemben, káromkodva kommunikált vele.

A fentiek alapján az alezredes megállapította, hogy az intézkedő rendőrök a panaszos bejelentéseire reagáltak, vele a kapcsolatteremtésre és az eredményes helyszíni intézkedés lefolytatására törekedtek, ez a panaszos nem megfelelő állampolgári hozzáállása miatt hiúsulhatott meg.

A panaszos által sérelmezett 3 órás kiérkezés a valóságnak nem felel meg, a vele történt eredménytelen telefonos egyeztetéseket követően közreműködésének hiánya ellenére is kezdeményezett a BRFK TIK helyszíni intézkedést. Tekintettel az eltelt közel 1 évre, a panaszossal folytatott telefonos egyeztetésekkel kapcsolatos hangfelvételek visszahallgatására, és értékelésére az alezredesnek nem volt lehetősége.

Az alezredes vizsgálatának eredményeként megállapította, hogy egyik ügyeletes sem volt a panaszossal szemben elfogult. Kihangsúlyozta továbbá, hogy a panaszos bejelentéseiben ugyanazon, vagy hasonló címekre több alkalommal, eltérő tartalmú bejelentéseket tett, melyek körében az alezredes szabálytalanságot, hiányosságot kivizsgálása során nem észlelt.

6) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a bejelentésekről készült hangfelvételeket, melynek releváns tartalmát a Testület az alábbiakban ismerteti.

a) A 12 óra 8 perckor tett bejelentésben a panaszos azt közölte a hívásfogadóval, hogy érdeklődni szeretne azzal kapcsolatban, hogy mi a teendő abban az esetben, ha a szomszédja munkagépekkel dolgozik, és ebben a munkában a kiskorú gyermeke segít neki. Elmondta ezen kívül, hogy vasárnaponként építkeznek, továbbá két hete az osztatlan közös tulajdonba tartozó kerítést kibontották, amely miatt birtokvédelmet kért a panaszos, de nem tudja, hogy ilyenkor mi a teendő. A hívásfogadó tájékoztatta a panaszost, hogy az önkormányzathoz fordulhat a problémájával, a gyermek dolgoztatásával kapcsolatban a munkavédelemhez fordulhat, és felhívta a panaszos figyelmét, hogy a segélyhívónak nem az ilyen bejelentések megtétele a rendeltetése, hanem azonnali intézkedés kérésére, segélykérés bejelentésére szolgál. A panaszos ezen bejelentésében nem kért rendőri intézkedést.

b) A 12 óra 41 perckor tett bejelentésében a panaszos ismét a munkagépekkel való munkát sérelmezte, melyet nem a saját területén végzett az általa megjelölt személy, és amellyel az utcát „feltúrta”, „megsértette a közutat”. A hívásfogadó kérdésére azt válaszolta, hogy a munkagépek a közútra szórták ki a földet. A hívásfogadó ismételt kérdésére azt válaszolta, hogy a munka nem magánterületen zajlott, hanem közterületen. A hívásfogadó megkérdezte a panaszost, hogy ahogy kiérnek a rendőrök a helyszínen tud-e tartózkodni, hogy ha esetleg szükséges lesz, a rendőröknek meg tudja mutatni, hogy hol történt az általa bejelentett cselekmény. Erre a panaszos felháborodva válaszolta, hogy „ő nem a hatóság, mit kell ezen megmutatni, a rendőrök fogják látni, ő csak bejelenti”. Az ügyeletes megkérdezte, hogy azon a telefonszámon, amelyről a hívást indította elérhető lesz-e, erre a panaszos igenlő választ adott.

c) A 14 óra 11 perckor indított bejelentés kapcsán M* hívásfogadóból kapcsolták a bejelentőt. Az ügyeletes már a kapcsolat folyamán jelezte a hívásfogadónak, hogy aznap ötödször beszélt a panaszossal. A hívásfogadó közölte, hogy a bejelentő „háborgása” miatt szükséges a kapcsolat. Az ügyeletes erre elmondta, hogy amikor rendőri intézkedést kér a panaszos, akkor ki kéne mennie a rendőrhöz, vagy elérhetőnek kéne lennie telefonon, ha szeretné, hogy a rendőrök megtalálják az általa leírt cselekmény helyszínét. A panaszos a hívásfogadónak azt állította, hogy kint van a telkén, de az ügyeletes azt közölte, hogy nem hajlandó kimenni a házból. N. Cs. A. ügyeletes közölte a panaszossal, hogy a rendőrök eljöttek a helyszínről, ugyanis nem találták a panaszos által megjelölt problémát. A panaszos ekkor azt adta elő, hogy lopás van folyamatban, miért nem mennek intézkedni. Az ügyeletes elmondta, hogy a járőrök kint voltak, azonban a panaszos a hívásfogadónak azt állította, hogy nincs a helyszínen, az ügyeletesnek pedig azt mondta, hogy nem hajlandó kimenni a gyerekei miatt. Az ügyeletes felszólította a panaszost, hogy „ne szórakozzon a rendőrséggel”. A panaszos azt mondta, hogy otthon van a gyerekeivel, amelyre az ügyeletes azt válaszolta, hogy akkor maradjon is otthon, hogyha rendőri intézkedést akar igénybe venni. A két fél itt emelt hangon kezdett beszélni egymással, mivel a panaszos nem hallgatta meg, amit az ügyeletes próbált neki elmondani. A panaszos azt állította, hogy 3 órája jelentette be az esetet, és azóta nem történt semmi. Erre az ügyeletes közölte, hogy kiküld még egy járőrautót, de most már utoljára, ezért kérte, hogy legyen a helyszínen a panaszos. A panaszos előadása szerint a két gyereke miatt nem tudott kimenni. Az ügyeletes közölte, hogy kiküldi a járőrt, és megkérte a panaszost, hogy tartózkodjon a helyszínen és mutassa meg a járőrnek, hogy hol történt az eset.

d) 14 óra 29 perckor a panaszos újabb bejelentést indított, melyben azt állította, hogy két és fél órája tett bejelentést arról, hogy lopás van folyamatban, „a magyar termőföldet lopják”. A bejelentés közben a panaszos kérte a hívás megszakítását, mert szerinte éppen akkor hívták a telefonon a rendőrök. A panaszos 14 óra 29 perckor indított hívását kapcsolták a segélyhívó vonalra, ahol az eddigiekkel megegyező tartalommal tett bejelentést.

e) 14 óra 39 perckor a panaszos ismét érdeklődött, hogy mi történik a bejelentésével kapcsolatban. A panaszos sérelmezte, hogy minden alkalommal, mikor bejelentést tesz, el kell mondania a címét. A panaszos ismét a magyar termőföld lopását sérelmezte, előadása szerint 2 és fél órája nem voltak hajlandók kimenni a rendőrök.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a XV. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát, valamint XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy a panaszos bejelentései alapján keletkezett-e a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége.

A panaszbeadványban a panaszos arról számolt be, hogy több alkalommal tett bejelentést a rendőrségen azzal kapcsolatban, hogy lopják a termőföldet az osztatlan közös tulajdonnak számító telekről.

A panaszos első segélyhívásának visszahallgatása során megállapítást nyert, hogy a panaszos első bejelentésében nem szólt arról, hogy a termőföldet lopják, csak azt sérelmezte, hogy a szomszéd munkagépekkel dolgozik, amelyben kiskorú gyermeke segít neki, továbbá birtokvédelemmel kapcsolatos problémáiról érdeklődött, amelyre a hívásfogadó megadta a megfelelő jogi felvilágosítást, és – mivel a panaszos látszólag azt megértette – a beszélgetés rendőri intézkedés igénylése nélkül zárult.

A panaszos második alkalommal tett bejelentésében ismét a munkagépekkel való munkát sérelmezte, melyet nem a saját területén végzett az általa megjelölt személy, és amellyel az utcát „feltúrta”, „megsértette a közutat”. A hívásfogadó kérdésére azt válaszolta, hogy a munkagépek a közútra szórták ki a földet, és ezt sérelmezi.

A harmadszor indított bejelentés kapcsán tett említést a panaszos először a termőföldlopásról, melyre az ügyeletes közölte vele, hogy ismételten küld járőröket, és megkérte a panaszost, hogy legyen elérhető a helyszínen.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége megghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

Valamennyi rendőrségi irat – a panaszos előadásával egyezően – egységesen arról számolt be, hogy a panaszostól több bejelentés is érkezett.

a) A rendőrség első intézkedésének jogalapja a panaszos azon bejelentése volt, mely szerint ismeretlen személy „feltúrta” és „megsértette” a közutat, amely cselekményre a 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről (továbbiakban: Btk.) 232. §-a szerinti közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény tényállása hívható fel, mely szerint (1) aki közlekedési útvonal, jármű, üzemi berendezés vagy ezek tartozéka megrongálásával vagy megsemmisítésével, akadály létesítésével, közlekedési jelzés eltávolításával vagy megváltoztatásával, megtévesztő jelzéssel, közlekedő jármű vezetője ellen erőszak vagy fenyegetés alkalmazásával vagy más hasonló módon más vagy mások életét vagy testi épségét veszélyezteti, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

b) A rendőrség második intézkedésének alapja azon panaszosi bejelentés volt, mely szerint „termőföldlopás” volt folyamatban az osztatlan közös tulajdonú telkéről. Ezen jogsértésre a Btk. 370. §-a hívható fel, mely szerint (1) aki idegen dologot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennáll-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A fentiekre tekintettel megállapítható, hogy a panaszos két utóbbi bejelentésében olyan adatokat hozott a rendőrség tudomására, amely felvetette annak az intézkedéshez szükséges mértékű gyanúját, hogy a panaszos ingatlanán jogellenes cselekményeket folytat valaki. Mindezen cselekményeknek a gyanúja pedig intézkedési kötelezettséget keletkeztetett a rendőrség oldalán, ami alapján a rendőrségnek jogszabályi kötelezettsége volt a helyszínen meggyőződni a bejelentésben foglaltakról és szükség esetén megtenni a további intézkedéseket.

A Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy fennállt az intézkedéshez szükséges mértékű gyanú, ami által a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett.

2) A Testület vizsgálta a rendőrség kiérkezéséig tartó időintervallumot.

A panaszos beadványában előadta, hogy bejelentésétől számítva 3 órát kellett várnia arra, hogy megérkezzenek a járőrök.

A rendőrségi iratok szerint a panaszosi állítás nem felel meg a valóságnak, mindezek alátámasztására a rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a bejelentésekről készült hangfelvételeket, és parancsnoki átíratot, melyek az előző fejezetben részletesen ismertetésre kerültek.

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A rendőrség intézkedési kötelezettségét az Rtv. 13. §-a írja elő, ugyanakkor az idézett jogszabályhely nem tartalmaz további rendelkezést arra vonatkozóan, hogy ezen kötelezettségnek a rendőr milyen határidőn belül köteles eleget tenni.

A Szolgálati Szabályzat szolgál némi támponttal a fenti kérdés megítélésében. A 4. § (3) bekezdése értelmében „a rendőr meghatározott szolgálati feladat végrehajtása során észlelt vagy tudomására jutott kisebb súlyú jogsértő cselekmény esetén a meghatározott szolgálati feladatának teljesítését folytatja, azonban a szolgálati előjárónak történő jelentéssel vagy a legközelebbi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv ügyeletének értesítésével köteles intézkedést kezdeményezni. A rendőr az életet, testi épséget és a vagyonbiztonságot közvetlenül veszélyeztető magatartás észlelése esetén köteles intézkedni, azonban az alábbi feladatokat ellátó rendőr az intézkedés végrehajtása helyett intézkedés kezdeményezése érdekében jelentést tesz, ha a szolgálati feladat teljesítésének megszakítása

- a) Magyarország védett vezetői vagy kijelölt létesítményei tekintetében jelentkező személy- vagy objektumvédelmi szolgálati feladat végrehajtásának biztonságát vagy eredményességét,
- b) a terrorelhárítási feladatok végrehajtásának eredményességét,
- c) a rendőrség belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési tevékenységének eredményességét veszélyeztetné.”

A hangfelvételek visszahallgatása alapján megállapítható, hogy a panaszos valóban 12 óra 8 perckor tette az első bejelentést, azonban ekkor még olyan tárgyban, amely nem tartozik a rendőrség hatáskörébe, és ezzel kapcsolatban meg is kapta a kellő jogi felvilágosítást, amelyet megértett, és nem is kért további rendőri segítséget. A 12 óra 41 perckor tett bejelentésében a panaszos ismét a munkagépekkel való munkát sérelmezte, melyet nem a saját területén végzett az általa megjelölt személy, azonban itt már elmondta azt is, hogy a munkagépekkel a megjelölt személy az utcát „feltúrta”, azaz „megsértette a közutat”. A panaszos ezen bejelentésére ki is küldték a Rendész 87 hívónevű járőröket, akik 14 óra 39 perckor meg is jelentek a helyszínen, azonban a bejelentés tárgyává tett cselekmény helyszínét nem találták, a bejelentő pedig nem volt hajlandó együttműködni velük, megmutatni nekik a bejelentés tárgyává tett cselekmény helyszínét, ezért 14 óra 40 perckor távoztak a helyszínről. A 14 óra 11 perckor kezdeményezett bejelentés alapján – amely már valóban a termőföldlopást nevezi meg a bejelentés okaként – Buda Központ utasította a Rendész 87 hívónevű járőröket, hogy ismét jelenjenek meg a helyszínen, amelynek megfelelően a járőrök 15 óra 32 perckor meg is érkeztek. A rendőri jelentések szerint azért vett ennyi időt igénybe az érkezésük, mert helyrajzi szám alapján a rendelkezésükre álló navigációs készülék nem tudta azonosítani a címet.

Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy a panaszos által előadott 3 órás várakozás nem felel meg a valóságnak. Első hívásának tárgya nem tartozott rendőrségi hatáskörbe, második hívása pedig továbbra sem az általa panaszában megjelölt tevékenységre vonatkozott, továbbá ezen bejelentés nyomán kikerülő rendőrökkel a panaszos tagadta meg az együttműködést.

Panaszbeadványában kifejezetten azt sérelmezte, hogy a termőföldlopást a rendőrség megakadályozhatta volna, ha időben érkeznek a bejelentése alapján. A lopásról azonban legkorábban a 14 óra 11 perckor kezdeményezett hívásában tesz említést. E bejelentés alapján pedig a helyszínre is küldték a járőröket, akik 15 óra 32 perckor meg is érkeztek, amely intervallum arányosnak,

indokoltnak tekinthető, különös figyelemmel arra, hogy zártkerti ingatlan révén csak helyrajzi szám alapján azonosítható az ingatlan.

A Testület nem vonja kétségbe, hogy a bejelentéshez képest eltelt idő bizonyos esetekben már jelentős időtartamnak számít, azonban a Testület a jelen esetben ezt nem találta az alapjogsértés felvetődéséhez minimálisan szükséges sérelmet megvalósító késelemnek, mivel – fentiek szerint – a bejelentés nem súlyos károsodással közvetlenül fenyegető veszélyre vonatkozott, illetve a visszahívás során a panaszos nem működött együtt az először intézkedő rendőrökkel, emiatt maradt el a sikeres intézkedés. A rendőrök két esetben is kivonultak a helyszínre, és megtették az adott helyzetben feltétlenül szükségesnek mutakozó intézkedést.

Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy a rendőri intézkedés megkezdéséig eltelt időintervallum indokoltnak tekinthető, azaz nem sérült általa a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

Megjegyzi ugyanakkor a Testület, hogy a rendőrség által rendelkezésére bocsátott iratokban következtetés figyelhető meg a panasszal kapcsolatos intézkedések pontos időpontját illetően. Az intézkedés napján készült rendőri jelentések, és az intézkedő rendőrök által készített kiegészítő jelentések szerint megjelenésük időpontja a „termőföldlopással” kapcsolatban 14 óra 52 perc volt. Az átiratok szerint azonban két intézkedést fogantatosított ugyanaz a járőr páros, egyet 14 óra 39 perc és 14 óra 40 perc között a közút megrongálása tekintetében, egyet pedig 15 óra 32 perctől 16 óra 37 percig a „termőföldlopás” bejelentés kapcsán. Ezeket az ellentmondásokat a rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsátott hangfájlok alapján sem tudta feloldani a Testület, mivel ezek elnevezése (amely időrendi sorrendben tartalmazza a bejelentéseket) is eltért az előző két verziótól.

A Testület korábban már számos állásfoglalásban kifejtette, hogy a rendőrségi dokumentáció az érintett számára a későbbi jogérvényesítéshez esetlegesen szükséges, fontos információt hordoz, így szükséges, hogy az intézkedés megfelelően és pontosan dokumentált legyen.

A fentiek alapján a Testület rendelkezésére bocsátott rendőrségi dokumentáció következtelen, pontatlan voltának azért van alapjogi relevanciája, mert az adott esetben a panaszos jogérvényesítését utóbb megnehezítheti.

Minderre tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga csekély mértékben sérült a rendőrségi dokumentáció pontatlan elkészítésének tekintetében.

3) A Testület a következőben vizsgálta a panaszossal szembeni intézkedés részrehajló voltát.

A panaszos beadványában kérte annak kivizsgálást, hogy esetleg nem volt-e elfogult vele szemben az ügyeletes.

A rendőrségi iratok szerint az ügyeletes N. Cs. A. r. ftórm. kezelte a panaszos bejelentéseit. A panaszos bejelentésének – mely szerint egy munkagép megrongálta az úttestet – adatlap tartalmának pontosítása miatt az ügyeletes visszahívta a panaszost, aki nem volt hajlandó a helyszínen megjelenni, ezért az ott megjelenő járőrök jelentették, hogy a panaszos által elmondottakat a helyszínen nem tapasztalták, így távoztak onnan. Mikor a panaszos ismételt bejelentést tett az ügyeletes felhívta a figyelmét, hogy amennyiben rendőri intézkedést kér, a helyszín beazonosításához szükséges kimennie a rendőrhöz, vagy tanácsos legalább elérhetőnek lennie telefonon, ha szeretné, hogy a rendőrök be tudják azonosítani a cselekmény helyszínét. A panaszos az ügyeletessel azt közölte az első intézkedés kapcsán, hogy nem hajlandó kimenni a házból a gyerekei miatt, így az ügyeletes közölte a panaszossal, hogy a rendőrök eljöttek a helyszínről,

ugyanis nem találták a panaszos által megjelölt problémát. A panaszos ekkor azt adta elő, hogy lopás van folyamatban, és kérdőre vonta az ügyeleteset, hogy miért nem mennek intézkedni. Az ügyeletes felszólította a panaszost, hogy „ne szórakozzon a rendőrséggel”. A panaszos azt mondta, hogy otthon van a gyerekeivel, amelyre az ügyeletes azt válaszolta, hogy akkor maradjon is otthon, hogyha rendőri intézkedést akar igénybe venni. A két fél itt emelt hangon kezdett beszélni egymással, mivel a panaszos nem hallgatta meg, amit az ügyeletes próbált neki elmondani. A panaszos azt állította, hogy 3 órája jelentette be az esetet, és azóta nem történt semmi. Erre az ügyeletes közölte, hogy kiküld még egy járőr autót, de most már utoljára, ezért legyen a helyszínen a panaszos, és mutassa meg a járőrnek, hogy hol történt az eset.

A TIK többi beosztottja továbbá a panaszos bejelentéseire reagált, vele a kapcsolatteremtésre és az eredményes helyszíni intézkedés lefolytatására törekedtek, ez a panaszos nem megfelelő állampolgári viselkedése miatt hiúsult meg. A bejelentő többször nem volt hajlandó együttműködni, annak ellenére, hogy az ügyeletes többször próbált vele telefonon egyeztetni. Az ügyeletes jelentésében kihangsúlyozta továbbá, hogy a panaszos minősíthetetlen hangnemben, káromkodva kommunikált vele.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélkülség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A Testület ezen a ponton hivatkozik a Rendőri Hivatás Etikai Kódexében szereplő 5. pontra, amely szerint a „rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz kínzást, könyörtelen, embertelen vagy megalázó bánásmódot és ezt mástól sem tűri el. Empátiával fordul embertársai felé, védelmet és segítséget nyújt a rászorulóknak.”

A Testület gyakorlata szerint a részrehajló rendőri intézkedés két értelmet takar; az egyik szerint részrehajlónak minősül a rendőri intézkedés, amikor a panaszost a rendőri intézkedés során azért éri hátrány, mert a panaszossal szembenálló felet előtérbe helyezi a rendőr azért, mert valamilyen kapcsolat (rokoni, baráti, ismeretségi) áll fent közöttük. A másik szerint pedig ezen eset hiánya esetén, amikor a rendőrök nem tesznek eleget azon kötelezettségüknek, hogy a kérésüket követően a helyszínen történeteket objektíven felderítsék.

A Testület a bejelentésekről készült hanganyag vizsgálata, és a körülmények gondos mérlegelése kapcsán nem talált olyan tényt, körülményt, adatot, amely arra utalt volna, hogy a rendőri intézkedés részrehajló lett volna, és ezáltal bármilyen hátrány érte volna a panaszost.

Az ügyeletes és a panaszos mindketten emelt hangnemben beszéltek egymással, azonban ez arra volt visszavezethető, hogy a panaszos korábban rendőri intézkedést kért, viszont a rendőrök kérésükre nem volt elérhető, nem volt hajlandó együttműködni, amellyel a rendőrség kapacitását szükségtelenül vette igénybe, és amely miatt az ügyeletes felhívta a figyelmét, hogy ilyenre többé ne kerüljön sor.

A panaszos közreműködésének hiánya ellenére az ügyeletes intézkedett a járőrök ismételt helyszínre küldéséről, azaz a panaszost semmiféle hátrány nem érte emiatt. **Ezen körülményre tekintettel a Testület véleménye szerint az ügyeletes panaszossal szembeni eljárása nem volt részrehajló, így nem ütközött az Alaptörvényben rögzített diszkrimináció tilalmába.**

4) A Testület vizsgálta a panaszossal szemben alkalmazott hangnemet, és bánásmódot.

A panaszos előadta beadványában, hogy az egyik kiérkező „készenléti rendőr” leteremtette őt, a járőrök nem voltak hajlandók őt meghallgatni, és nem hagyták szóhoz jutni.

A rendőri jelentések szerint az intézkedést a napaszaknak megfelelő köszönéssel kezdték a rendőrök, a panaszos életkorának, nemének illő megszólítással, valamint tisztelgéssel, a Szolg. Szab. 5. §-ának megfelelően. Az igazoltatás után meghallgatták a panaszost, aki ismertette a rendőrökkel a történeti tényállást. A panaszos meghallgatása végig nyugodt, normális hangnemben történt, az ügyben érintett feleket külön-külön hallgatták meg. A rendőrök a jelenlévők részére külön-külön a kellő jogi felvilágosítást megadták, melyet ők a helyszínen megértettek.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület az ügy gondos mérlegelése során megállapította, hogy a panaszosi és a rendőri állítások között olyan mértékű ellentmondás feszül, amelyet a Testület korlátozott eszköztárára figyelemmel nem tud feloldani. Emiatt a Testület álláspontja szerint a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelmének vonatkozásában megnyugtatóan nem foglalhat állást.

Minderre tekintettel a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrök intézkedési kötelezettségüknek eleget téve, kellő jogalap birtokában jártak el és vonták intézkedés alá a panaszost, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A rendőri intézkedés megkezdéséig eltelt időintervallum indokoltnak tekinthető, azaz nem sérült általa a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga, azonban a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga csekély mértékben sérült a rendőrségi dokumentáció hibás elkészítésének tekintetében. A Testület véleménye szerint az ügyeletes panaszossal szembeni eljárása nem volt részrehajló, így nem ütközött az Alaptörvényben rögzített diszkrimináció tilalmába. A rendőrök által alkalmazott hangnem és bánásmód tekintetében a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. szeptember 28.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag